

Eesti Keskerakonna ja Eesti Ametiühingute Keskliidu koostööleping Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimistel 2019. aastal

Eesti Keskerakond ja Eesti Ametiühingute Keskliit töötavad selle nimel, et Eestist saaks parim paik elamiseks, õppimiseks ja töötamiseks. Toetame inimeste sissetulekute ühtlast ja elukallidusest kiiremat tõusu. Ehitame riiki, kus valitseb lugupidav suhtlemisstiil tööandja ja töötajate vahel ning kus hoitakse rahva tervist ja toetatakse iga inimese arengut.

Eesti Keskerakond teeb aktiivset koostööd Ametiühingute Keskliidu peamiste valimissoovide elluviimise nimel Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimistel 2019. aastal:

Sotsiaaldialoog

1. Hoiame alaliselt toimimas kõrgetasemelised kolmepoolsed läbirääkimised tööturгу puudutavates küsimustes.
2. Ametiühingute tugevdamisel peame vajalikuks usaldusisikutele täiendava kaitse tagamist.
3. Toetame suuremate õiguste andmist sotsiaalpartneritele töölepinguseadusest kollektiivlepingutega erisuste tegemisel, pannes erilise rõhu sektoritaseme kollektiivlepingute soodustamisele, mis tagavad ettevõtetele ühtlased konkurentsitingimused.
4. Arendame töökohademokraatiat ja aitame jõustada selleks 2007. aastast kehtivad töötajate informeerimise ja konsulteerimise sätted töötajate usaldusisiku seaduses.

Majandus

1. Toetame palkade ühtlast tõusu vähemalt 6 protsendi tasemel pikema aja jooksul, et kindlustada Eestis sissetulekute konvergentsitempot Euroopa Liidu vanade liikmesriikidega võrreldes, aidates seejuures eriti kaasa miinimumpalga tõusule, mis vähendab ebavõrdsust tööturul ja aitab kaasa majanduse uuenemisele. Erilist koostööd tahame teha erinevat liiki palgalõhede vähendamisel.
2. Panustame jõuliselt tootlikkuse tõstmisse nii protsessi- kui tooteinnovatsiooni toetamisega. Selleks toetame ettevõtete reinvesteeritud kasumi maksustamise reformi (soodustamaks reinvesteerimist tootlikkuse tõusu ja mitte soodustada kasumi reinvesteerimist välismaale), motiveerime riigipoolsete sihttoetustega ettevõtete investeringuid teadus- ja arendustegevustesse ja uue tehnoloogia juurutamisse.
3. Eelistame lisatööjõu kaasamisel alahõivatud töötajate grupe (noored, vanemaealised, vähenenud töövõimega isikud) kolmandatest riikidest toodava madala ja keskmise kvalifikatsiooniga tööjõule. Samuti peame oluliseks vähendada tööpuudust piirkondades, kus see on keskmisest kõrgem.

4. Toetame reforme, mis tagavad riigi ja avalike institutsioonide struktuuri kaasajastamise ja efektiivse toimimise.

5. Parandame riigihangete kvaliteeti koostöös sektori sotsiaalpartneritega.

Uued töösuhted

1. Toetame Euroopa Liidu tasemel uue töösuhte definitsiooni välja töötamist, mis haaraks uusi töövorme (platvormitöö jt) ja haavatavaid töötajaid mitteklassikalise töösuhte kontekstis.

2. Tagame töötajate võrdse kohtlemise tööturul olenemata töötamise vormist, sh väga olulisena maksud ja sotsiaalsed garantiid. Ka töötingimused peavad alluma ühesugusele kontrollile (Tööinspeksioon) sõltumata töötamise vormist. Siinjuures on oluline läbi mõelda vastutuse küsimus kaugtöö olukorras.

3. Kõik töötajad, olenemata töösuhte vormist, peavad omama võimalust olla esindatud ametiühingute kaudu, st võimalust olla ühingu liige, leppida kokku töötingimused kollektiivlepingutega, olla vahendatud konfliktide lahendamisel jm.

4. Lubame rohkem valdkondlikke erisusi sektoriülese kollektiivlepinguga, sealhulgas võimaldame rohkem uusi töövorme, et tagada tasakaalustatult kõige tootlikum töötamise režiim.

5. Soodustame töökoha jagamist ja töökoormuse paindlikku kujundamist.

Teadmised

1. Vajame koordineeritud riiklikku tugisüsteemi, mis tagaks kõrgekvaliteedilise täiend- ja ümberõppe kõigile töötajatele, sh erilise tähelepanuga väiksemate oskustega töötajatele, ning tasustatud õppepuhkuse (töötajaja sissetuleku säilitamisega) kogu vajaliku aja eest vastavalt kokkuleppele töötajate ja tööandjate esindusorganisatsioonide vahel.

2. Juurutame paindlikumaid õppevorme kõigil haridustasanditel, mis võimaldab täiskasvanud õppija osalemist ning suurendame investeringuid töötajate koolitamisest nii esma-, täiend- kui ümberõppeks.

3. Suurendame töötajate õpimotivatsiooni, seejuures peame õigeks hoogustada kutsetunnistuste kasutuselevõttu koostöös tööandjatega ja nende mõju suurendamist töötasule.

4. Loome tõhusa ja laialdase osaoskuste tunnustamise süsteemi, mis võimaldab tööturul tõendada mitteformaalselt omandatud, kuid tööelus vajalikke oskusi ja lisab motivatsiooni elukestvas õppes osalemiseks.

5. Parandame oluliselt kõigi töötajate digitaalseid oskusi ja anname kõigile vajajatele paremad võimalused riigikeele ning teiste töökeskkonnas hädavajalike keelte õppimiseks.

6. Parandame koostööd tööturu osapoolte ja teenusepakkujate vahel nii kutsehariduse kui kogu elukestva õppe osas. Võtame üldise õppimiskultuuri juurutamise prioriteediks igal tasandil.

Tervis

1. Seame eesmärgiks tervena elatud elu pikendamise, solidaarsusprintsibi kaitsmise, patsientide omaosaluse piiramise ning süsteemi jätkusuutlikkuse finantside ja teiste ressursside lõikes.

2. Tõstame oluliselt tõsiste tervisekahjustuste ennetustegevuste rahastamist, kasutades raha muuhulgas ennetavaks selgitustööks, sõeluuringute laialdasemaks kasutamiseks ja haiguste varajaseks avastamiseks.

3. Ennetamaks kahjuliku töökeskkonna kui olulise terviseriskide allika mõju sotsiaalsüsteemi kulutuste kasvule, loome töökeskkonna terviseriskide kompetentsikeskuse, tagame adekvaatse kutsehaiguste ja tööst põhjustatud haigestumiste registreerimise ja põhjuste tuvastamise ning tagame spetsiaalse kindlustuskeemiga tööterviseriskide maksimaalse vähendamise töökeskkonnas. Tööinspeksiooni järelevalvet tuleb tugevdada lisarahastuse, e-lahenduste ja töökorralduse muutmise teel.

4. Peame oluliseks taastada esimeste haiguspäevade hüvitamine, kuna maksusoodustustega tööandjate motiveerimine ei ole andnud soovitud laiapõhjalist tulemust.

5. Tervishoiusüsteemis tuleb luua digilahenduste ja lisainvesteeringutega efektiivne patsiendijuhtimise süsteem, mis seob omavahel ka tervise- ja sotsiaalteenused maksimaalse paranemise tagamiseks. Seejuures vajame ka regulaarse tervisekontrolli sidumist e-tervisega.

6. Ravikvaliteedi pidevaks paranemiseks vajame tõhusat meditsiiniliste äparduste ennetamise süsteemi ning investeeringute kasvu uute ravivõimaluste avastamiseks ja juurutamiseks.

7. Tervishoiusüsteemi finantsilise jätkusuutlikkuse tagamiseks ja ravijärjekordade lühendamiseks toetame raviprotsessi tervikrahastamise põhimõtte sisseviimist, uute rahastusallikate leidmist aastast 2021, haiglavõrgu arengukava uuendamist ja tsentraliseeritud ravimiostude laiendamist.

Pensionid

1. Suurendame esimese samba pensioni erakorraliste tõusudega eesmärgiga tõsta keskmine pension esimese ja teise samba koosmõjus üle 55% keskmisest palgast (netovõrdluses).

2. Leiame lahendusi teise pensionisambaga seotud halduskulude vähendamiseks.

3. Toetame töötervishoiu ja -ohutuse reformi koos tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse ning sisuliste muudatustega töötervishoiu ja tööohutuse seaduses.

Töötus

1. Vajame töötuskindluse reformi, mis annaks piisava töötuskindlustuskaitse senisest enamatele töötegijatele lähtudes töötegija laiendatud mõistest.
2. Jätkame ennetavate ja töötusega seotud koolitusmeetmete arendamist ja keskendumise osalusmäära tõstmisele eriti keskmise ja madalama oskuste tasemega töötegijate grupis.
3. Suurendame töötukassa (töökassa) võimekust adekvaatse karjäärinõu ning töö- ja koolitusvõimaluste pakkumisel. Kasutame kaasaegseid IT-tehnoloogiaid klientide nõustamisel, teenustele suunamisel ja õpivõimaluste mitmekesistamisel.

Maksud

1. Pooldame tulumaksusüsteemi, mis vähendab mediaankeskmisest vähem teenivate töötegijate liiga kõrget maksukoormust.
2. Peame õigeks ettevõtete tulumaksureformi, mis piirab soodustusi kasumi reinvesteeringumisele (eesmärk soodustada tootlikkuse tõusu).
3. Vajaliku lisarahastuse leidmiseks õpetajate, siseriikliku julgeoleku töötegijate, sotsiaaltöötajate ja teiste palgataseme tõstmiseks, peame õigeks ennekõike säästuvõimaluste leidmist perioodiliste nn nullbaasieelarvete kaudu ning vajadusel selliseid maksumuudatusi, mis ei koorma otseselt vaesemat elanikkonda.
4. Kuna tarbimismaksud koormavad enim töötegijaid, kellel puudub piisav sissetulek säästmiseks, taotleme, et esmatarbekaupade ja -teenuste käibemaks kindlasti ei kasvaks.
5. Peame väga oluliseks jõulisi meetmeid ümbrikupalkade vähendamiseks tööturul.

Eesti Keskerakond tunnustab Eesti Ametiühingute Keskliitu järjepideva pühendumuse eest tööinimeste heaolu ja õiguste eest seismisel. Keskerakond on jätkuvalt avatud aruteluks kõigi Ametiühingute Keskliitu täiendavate ettepanekute osas.

Koostööleping on alla kirjutatud 13. oktoobril 2018 Pärnus

Jüri Ratas
Eesti Keskerakonna esimees

Peep Peterson
Eesti Ametiühingute Keskliidu esimees